

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA

28.9.2026. - 2.10.2026.

ODJELJENJE ZA BANKARSTVO, SLUŽBA FRONT OFFICE

Sarajevo, 5.10.2026. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA **28.9.2026. - 2.10.2026.**

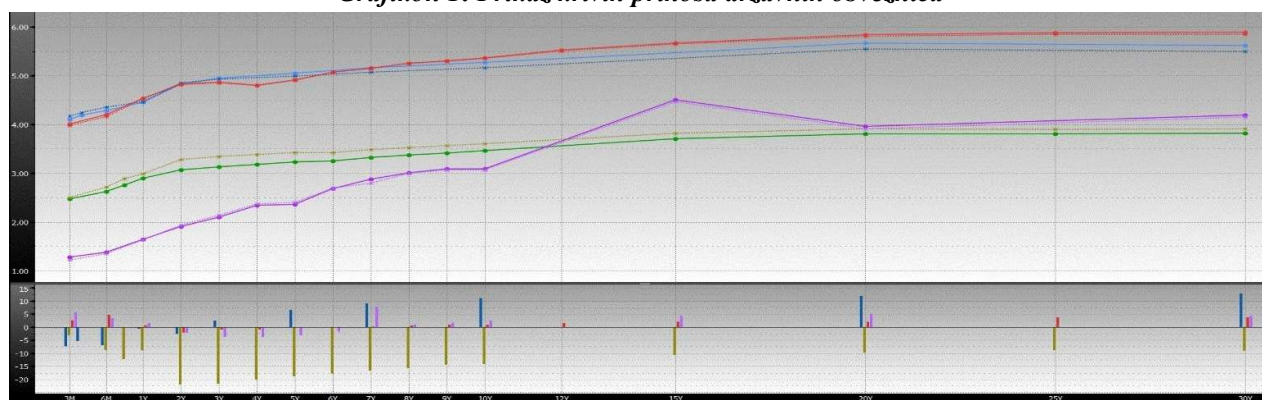
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	25.9.26	-	2.10.26		25.9.26	-	2.10.26		25.9.26	-	2.10.26		25.9.26	-	2.10.26	
2 godine	3,28	-	3,08	↓	4,85	-	4,82	↓	4,84	-	4,82	↓	1,93	-	1,92	↓
5 godina	3,41	-	3,24	↓	4,99	-	5,05	↑	4,92	-	4,91	↓	2,41	-	2,37	↓
10 godina	3,60	-	3,46	↓	5,16	-	5,27	↑	5,37	-	5,37	→	3,08	-	3,09	↑

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke trezorske zapise

Dospijeće	Prinosi		
	25.9.26	-	2.10.26
3 mjeseca	2,517	-	2,484 ↓
6 mjeseci	2,694	-	2,619 ↓
1 godina	2,986	-	2,915 ↓

Grafikon 1: Prikaz krivih prinosa državnih obveznica

Grafikon prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 2.10.2026. godine (pune linije) i 25.9.2026. godine (isprekidane linije).

EUROZONA

Prinosi njemačkih državnih obveznica su tokom sedmice smanjeni duž cijele krive prinosa zbog neizvjesnosti na finansijskim tržištima koje se odnose na javni dug Francuske, tenzija na Bliskom istoku i neizvjesnosti u vezi snabdijevanja Europe plinom tokom predstojeće zime.

Predsjednica ECB Lagarde je izjavila da su dugoročne kamatne stope primjetno porasle od posljednje sjednice, što će usporiti rast i smanjiti prelijevanje troškova energije na inflaciju. Navela je da je šok prevelik da bi se zanemario, ali da je odmjeran odgovor primjeren kako bi se inflacija držala pod kontrolom, dodavši da efekti drugog kruga zasad izostaju i da plate ne reaguju značajno na energetske šok. Napomenula je da su kamatne stope trenutno na gornjoj granici neutralnog raspona od 2,00% do 2,50%, ali da ECB monetarnu politiku ne vodi prema neutralnoj stopi. Lagarde je ponovo naglasila važnost da fiskalna pomoć, koja je uvedena zbog rasta troškova energije, bude privremena i ciljana, kritikujući programe pojedinih zemalja koji ne ispunjavaju te kriterije. Predsjednica je ponovila ranije izjave u kojima je upozorila Europu da mora razvijati vlastite kapacitete vještačke inteligencije kako ne bi bila ranjiva oslanjajući se na modele razvijene u SAD i Kini. Lagarde je nagovijestila da bi mogla napustiti ECB nekoliko mjeseci prije zvaničnog isteka svog mandata u oktobru 2027. godine, iako je ranije potvrdila da će ostati na dužnosti tokom 2027. godine. Smatra da njena kandidatura za francuskog predsjednika nije dobra ideja, kao i da je plan kandidata krajnje ljevice Melenchona, vezan za javni dug zemlje, rizičan i finansijski veoma opasan.

Članica Izvršnog Vijeća ECB Schnabel je izjavila da će kreatori monetarne politike morati procijeniti kako se energetska šok odražava na temeljnu inflaciju i očekivanja jer ECB ne može čekati da se sekundarni efekti inflacije materijalizuju. Fokusiranje na temeljnu inflaciju je, prema njenim riječima, najbolje kako bi se ostvario inflacijski cilj od 2%. Smatra da finansijski uslovi u eurozoni nisu restriktivni za ekonomski rast. Član Upravnog Vijeća ECB Demarco je izjavio da bi ECB mogla podići kamatne stope već u oktobru ukoliko bi temeljna inflacija značajno ubrzala ili ako bi se eurozona suočila s još jednim energetske šokom. Dodao je da izostanak novih ekonomskih projekcija ne bi spriječio centralnu banku da reaguje ukoliko to bude potrebno. Član Upravnog Vijeća ECB Rehn je izjavio da su cijene energenata sve bliže "nepovoljnom" scenariju ECB-a za inflaciju, ali da skok dugoročnih troškova zaduživanja istovremeno djeluje kao kočnica za prenošenje te inflacije na širu ekonomiju. Član Upravnog Vijeća ECB Sleijpen je rekao da bi centralne banke trebale razmotriti uticaj klimatskih promjena na transmisiju monetarne politike.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za Eurozonu

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Inflacija eurozona (prelim.) SEP	3,7%	3,8%	3,2%
2.	Temeljna inflacija eurozona (prelim.) SEP	2,5%	2,5%	2,4%
3.	Stopa nezaposlenosti eurozona AUG	6,4%	6,4%	6,4%
4.	Stopa nezaposlenosti Njemačka SEP	6,4%	6,4%	6,4%
5.	Stopa nezaposlenosti Italija AUG	5,8%	6,2%	6,0%
6.	Stopa nezaposlenosti Irska SEP	-	5,0%	5,0%
7.	Potrošačko raspoloženje eurozona SEP	-16,5	-16,5	-15,5
8.	PMI prerađivačkog sektora eurozona SEP	52,7	52,9	52,7

SAD

Prinosi američkih državnih obveznica su tokom sedmice porasli na srednjem i dužem kraju krive, dok su na prednjem kraju krive prinosa povećani.

Guvernerka Feda Cook je izjavila da očekuje da će rast produktivnosti zahvaljujući vještačkoj inteligenciji donijeti umjereno smanjenje inflacije u narednih nekoliko godina, ali ne očekuje da će ti efekti nastupiti na vrijeme da neutrališu širenje inflacijskih pritisaka ove godine. Kao izvore daljih inflacijskih pritisaka navela je izgradnju infrastrukture za vještačku inteligenciju, više cijene nafte i poremećaje u lancima snabdijevanja na Bliskom istoku. Dodala je da je septembarsko povećanje kamatne stope bilo potrebno zbog povišene inflacije, da će budući potezi zavisiti od podataka, te da je tržište rada dobro pozicionirano da podnese povećanje stopa. Smatra da je inflacija previsoka već previše dugo vremena i da je Fed posvećen inflacijskom cilju od 2%, uz zadržavanje jakog tržišta rada. Predsjednik Feda u Richmondu Barkin, izjavio je da ne smatra da je vještačka inteligencija imuna na pritisak kamatnih stopa, te da je niska stopa nezaposlenosti ključan faktor za potrošnju.

Zvaničnik Feda Williams je izjavio da rastuće dugoročne kamatne stope ne znače veću zabrinutost za inflaciju, već su rezultat i boljih ekonomskih izgleda. Potvrdio je da sljedeće povećanje referentne kamatne stope može sačekati kraj godine, što je značajno smanjilo vjerovatnoću povećanja na oktobarskoj sjednici. Smatra da je inflacija previsoka i da bi povećanje kamatne stope u decembru moglo biti odgovarajuće, a do tada Fed ima vremena da izanalizira sve podatke sa tržišta.

Predsjednik Feda u St. Louisu Musalem, izjavio je da kamatne stope nisu još uvijek toliko visoke da bi negativno uticale na ekonomski rast i smanjile inflaciju.

Guverner Feda Barr je ponovio pozive za povećanjem kamatnih stopa kako bi se smanjila inflacija. Krivce za visoku inflaciju vidi u visokim cijenama nafte i visokoj potražnji za vještačkom inteligencijom.

Zvaničnik Feda Goolsbee je iznio stav da bi uporni šokovi u ponudi mogli zahtijevati reakciju u vidu mjera ekonomske politike.

Predsjednik Feda u Minneapolisu Kashkari, rekao je da je i dalje skeptičan prema smanjenju američke ekonomije u cjelini, navodeći snažne korporativne profite, stopu nezaposlenosti od 4,1% i historijski niske brojke otpuštanja i zahtjeva za naknadu za nezaposlenost.

Izjavio je da ne zna do koje mjere treba povećati kamatne stope kako bi se smanjila inflacija. Smatra da je zadatak Feda smanjiti inflaciju na 2% nakon pet godina u kojima se konstantno dešavaju šokovi ponude i da je tržište rada zdravo i ekonomija vrlo otporna na eksterne šokove.

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na osnovu njih.

Predsjednica Feda u Dallasu Logan, izjavila je da bi kamatne stope možda trebalo povećati za najmanje još 50 baznih poena, iako je priznala da bi više kamatne stope s vremenom mogle usporiti ekonomiju i smanjiti potrebu za daljnjim pooštavanjem monetarne politike.

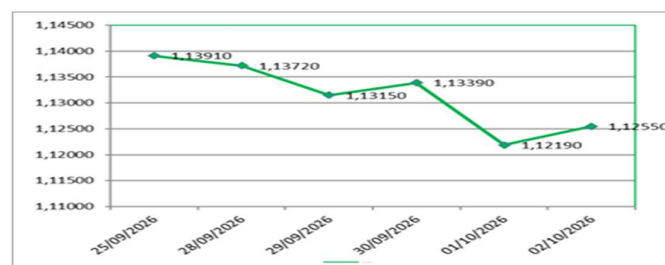
Zvaničnik Feda Goolsbee je izjavio da inflacija ide pogrešnim putem i da se ukorijenila na višem nivou.

Predsjednik Trump je izjavio da je Warsh trebao glasati protiv odluke o povećanju kamatne stope na posljednjoj sjednici jer je to ono što bi on uradio da je bio na mjestu Warsha. Trump ne krivi predsjedavajućeg Warsha već FOMC koji je „vrlo neprijateljski“ i koji želi „povrijediti Trumpa“. Ponovio je da SAD trebaju imati najniže kamatne stope na svijetu i da bi uz određeni nivo inflacije „mogle otplatiti dug vrlo brzo“.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	BDP II kvartal	1,5%	2,2%	2,5%
2.	PCE indeks AUG	3,7%	3,4%	3,4%
3.	Temeljni PCE indeks AUG	3,3%	3,0%	3,0%
4.	Stopa nezaposlenosti SEP	4,1%	4,2%	4,1%
5.	PMI prerađivačkog sektora SEP	57,0	55,9	53,9
6.	Fabričke narudžbe AUG	0,2%	0,1%	0,8%
7.	Narudžbe trajnih dobara AUG	0,0%	-0,1%	0,9%
8.	Potrošačko raspoloženje SEP	89,0	81,9	88,6

Grafikon 2: Kretanje kursa EUR/USD tokom protekle sedmice

USD je aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EUR/USD smanjen sa nivoa od 1,1391 na nivo od 1,1255.

VELIKA BRITANIJA

Prinosi britanskih državnih obveznica smanjeni su na kratkom dijelu krive prinosa za 2 bazna poena i na srednjem dijelu za 1 bazni poen, dok su na dužem dijelu ostali nepromijenjeni u odnosu na prethodnu sedmicu, čime je kriva postala strmija. Prinosi su porasli prvog dana sedmice duž cijele krive prinosa, posebno na kratkom i srednjem dijelu, nakon rasta cijena nafte i britanskog prirodnog plina. Naredna tri dana prinosi na kratkom i srednjem dijelu krive su se smanjivali, dok se prinos na desetogodišnju obveznicu kretao u uskom rasponu, blizu najviših nivoa od 2008. godine. Najveći pad prinosa zabilježen je u četvrtak, iako su prinosi tokom dana porasli pod uticajem globalnog rasta prinosa koji je pokrenulo tržište američkih državnih obveznica i povećanja cijene nafte, kada je prinos na tridesetogodišnju obveznicu dostigao 6,03%, najviši nivo od januara 1998, a prinos na desetogodišnju 5,51%, najviši nivo od 2007. godine. Prosječan prinos na aukciji desetogodišnjih obveznica iznosio je 5,38%, najviše od 1999. godine, pri čemu je potražnja bila slabija nego na aukciji iste obveznice u augustu. U petak je došlo do smanjenja prinosa na dužem dijelu krive, dok je prinos na kratkom dijelu blago porastao.

Članovi MPC BoE su iznijeli su različite stavove o daljem povećanju referentne kamatne stope. Zamjenik guvernera BoE Ramsden je izjavio da bi povećanje moglo biti opravdano ukoliko pritisci na rast inflacije nastave jačati, te da su se rizici za izgleda inflacije dodatno pomjerali naviše. Naveo je da su u fokusu visoke cijene energenata, te da će efekte drugog kruga pratiti kroz domaće cijene hrane i predstojeću anketu o planiranim povećanjima plata kod poslodavaca. Dodao je da je monetarna politika i dalje restriktivna, te da bi kamatna stopa, da nije bilo rata s Iranom, bila najmanje 50 baznih poena niža.

Članica MPC BoE Mann je izjavila da realni finansijski uslovi nisu dovoljno restriktivni i da BoE ne može računati na to da će rast prinosa na obveznice zamijeniti povećanje kamatne stope. Dodala je da je povećanje u nekom trenutku potrebno radi očuvanja kredibiliteta i sprečavanja daljeg rasta inflacijskih očekivanja.

Član MPC BoE Taylor je naveo da za njega argumenti za dalje povećanje nisu uvjerljivi, osim ukoliko cijene energenata ostanu visoke duži period i pojave se jasniji signali prenošenja na širu i postojaniju inflaciju. Dodao je da su dokazi o efektima drugog kruga zasad skromni, te da se argumentacija za dodatno pooštavanje treba temeljiti na dokazima da ti efekti jačaju, a ne samo na postojanju energetskog šoka.

Vanjska članica MPC BoE Dhingra je rekla da bi s povećanjem kamatne stope trebalo ići sporije, s obzirom na to da se radi o šoku ponude, upozorivši da bi predugo držanje restriktivne politike moglo smanjiti investicije i buduće kapacitete ponude.

Guverner BoE Bailey i Odbor za finansijsku politiku (FPC) ukazali su na mogućnost korekcije cijena imovine povezane s vještačkom inteligencijom. Bailey je naveo da su trenutne cijene zasnovane na pretpostavci da će sve kompanije biti dobitnici, iako to u prošlosti nije bilo tačno, te da je BoE spreman na tržišne šokove i mora osigurati otpornost finansijskog sistema. FPC je u zapisniku naveo i da ponovna eskalacija sukoba na Bliskom istoku vodi dugotrajnijem negativnom šoku ponude i povećava rizik da se ranjivosti na tržištima državnog duga, rizične imovine i rizičnih kredita istovremeno materijalizuju. Odbor je istakao i da bi preispitivanje očekivanja o rastu produktivnosti zahvaljujući vještačkoj inteligenciji moglo uticati na tržišta državnog duga. Bailey je izjavio i da napredni modeli vještačke inteligencije povećavaju obim i sofisticiranost sajber prijetnji finansijskom sistemu, te da polazište treba biti testiranje modela i utvrđivanje kredibilnih tačaka intervencije, a ne regulacija.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za Veliku Britaniju

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Broj odobrenih hipotekarnih kredita	AUG	56.100	54.900	55.900
2.	BDP (Q/Q) – finalno	II kvartal	0,4%	0,5%	0,6%
3.	BDP (G/G) – finalno	II kvartal	1,2%	1,4%	0,8%
4.	Izvoz (Q/Q) - finalno	II kvartal	0,5%	2,8%	-0,1%
5.	Uvoz (Q/Q) - finalno	II kvartal	0,5%	0,0%	1,4%
6.	Saldo tekućeg računa (u milijardama GBP)	II kvartal	-25,5	-19,9	-21,1
7.	Nationwide cijena stambenih nekretnina (G/G)	SEP	1,3%	0,8%	1,6%
8.	S&P Global PMI prerađivačkog sektora - finalno	SEP	52,0	51,9	51,7

Tokom protekle sedmice GBP je snažno aprecirala prema EUR, pa je kurs EUR/GBP zabilježio smanjenje sa nivoa od 0,86005 na nivo od 0,84982. U odnosu na USD, GBP je blago deprecirala, pa je kurs GBP/USD smanjen sa nivoa od 1,3247 na nivo od 1,3241.

JAPAN

Prinosi japanskih državnih obveznica su smanjeni na kratkom i srednjem dijelu krive prinosa, dok je na dužem dijelu zabilježeno blago povećanje u odnosu na prethodnu sedmicu. Prinos na dvogodišnju obveznicu smanjen je za 1 bazni poen i na petogodišnju za 4 bazna poena, dok je prinos na desetogodišnju obveznicu porastao 1 bazni poen. Sedmica je otvorena rastom prinosa duž cijele krive. Najizraženiji rast zabilježen je na kratkom dijelu, gdje je prinos na dvogodišnju obveznicu porastao 5 bazni poen, na najviši nivo od 1995. godine. Na rast su uticala očekivanja daljeg povećanja referentne kamatne stope BoJ-a i zastoj u pregovorima SAD-a i Irana. U utorak i srijedu prinosi su smanjeni duž cijele krive. Aukcija četrdesetogodišnjih obveznica u utorak zabilježila je najveću tražnju od 2020. godine, a aukcija dvogodišnjih obveznica u srijedu snažnu tražnju. U četvrtak su prinosi porasli na srednjem i dužem dijelu krive, dok su na kratkom dijelu blago smanjeni. U petak su prinosi smanjeni duž cijele krive, s izraženijom promjenom na srednjem i dužem dijelu.

Prema zapisniku sa sjednice BoJ-a održane 30. i 31. jula, objavljenom u ponedjeljak, članovi MPC-a su se složili da je primjereno nastaviti povećavati referentnu kamatnu stopu u skladu s kretanjem ekonomije, inflacije i finansijskih uslova. Jedan član naveo je da bi tempo povećanja mogao biti brži od tržišnih očekivanja od otprilike jednog povećanja u šest mjeseci. U sažetku mišljenja sa septembarske sjednice, na kojoj je referentna kamatna stopa povećana na 1,25%, većina mišljenja ukazivala je na potrebu daljeg povećanja kamatnih stopa. Dio mišljenja kao razloge protiv ishitrenog djelovanja navodio je slabu privatnu potrošnju i slab rast inflacije u sektoru usluga.

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na osnovu njih.

Japanski zvaničnik za valutna pitanja Mimura je izjavio da su premijerka i ministrica finansija, zajedno sa SAD-om, poslale „vrlo jasnu“ poruku o slabljenju JPY, koju tržišta trebaju shvatiti ozbiljno. Ministrica finansija Katayama izjavila je u utorak da slabost JPY i dalje predstavlja razlog za zabrinutost, te da će Japan i SAD ostati u bliskom kontaktu radi očuvanja uređenog deviznog tržišta. Premijerka Takaichi izjavila je u četvrtak da ekonomska politika njene vlade nije usmjerena na manipulaciju deviznim kursom, te da će vlada na odgovarajući način upravljati obimom emisije obveznica. Ministar ekonomije Minoru Kiuchi izjavio je u petak da Japan više nije u periodu deflacije, te da više nije potrebna pretjerano ekspanzivna monetarna politika usmjerena na postizanje inflacije.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PPI uslužnog sektora (G/G) AUG	3,6%	3,7%	3,6%
2.	Vodeći kompozitni indeks – finalno JUL		117,7	117,9
3.	Industrijska proizvodnja (G/G) – preliminarno AUG	6,8%	3,4%	3,9%
4.	Industrijska proizvodnja (M/M) – preliminarno AUG	1,3%	-1,7%	-0,2%
5.	Maloprodaja (G/G) AUG	3,2%	2,7%	3,7%
6.	Maloprodaja (M/M) AUG	-1,1%	-1,2%	2,1%
7.	Započete gradnje stambenih jedinica (G/G) AUG	7,0%	6,1%	8,2%
8.	Narudžbe mašinskih alata (G/G) – finalno AUG		64,7%	50,4%
9.	Tankan indeks velikih preduzeća prerađivačke industrije III kvartal	25	24	22
10.	Tankan indeks velikih preduzeća neproizvodnog sektora III kvartal	36	35	37
11.	Tankan procjena CAPEX-a velikih preduzeća III kvartal	12,2%	11,3%	11,5%
12.	S&P Global PMI prerađivačkog sektora - finalno SEP		54,1	54,9
13.	Stopa nezaposlenosti AUG	2,4%	2,5%	2,4%

JPY je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EUR/JPY zabilježio smanjenje s nivoa od 179,15 na nivo od 177,66. U odnosu na USD, JPY je deprecirao i kurs USD/JPY je povećan s nivoa od 157,28 na nivo od 157,85.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju tržišta u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 92,41 USD (EUR 81,13).

Na početku sedmice cijena je blago povećana nakon što je predsjednik SAD Trump odbio iranski prijedlog o ponovnom otvaranju Hormušskog moreuza. Trump očekuje nastavak bombardovanja Irana nakon izbora 3. novembra. Zalihe u američkim Strateškim naftnim rezervama pale su na 283,8 miliona barela, najniži nivo od oktobra 1982. godine. Administracija predsjednika Trumpa finalizirala je znatno ublažavanje američkih standarda potrošnje goriva za vozila, koji su trebali podstaci prelazak na električna vozila.

U utorak je došlo do smanjenja cijene nafte zbog oporavka izvoza nafte s Bliskog istoka i bržeg od očekivanog ponovnog pokretanja ključnog saudijskog naftovoda. Washington je, također, najavio puštanje u promet do 40 miliona barela iz strateških rezervi nafte i pozvao europske zemlje da ispune vlastite obaveze. Međutim, to povlačenje će svesti američke rezerve na najniži nivo od 1982. godine. Isporuke ruske sirove nafte su također dostigle najviši nivo u šest sedmica, iako je zabrana izvoza dizela ograničila tu korist.

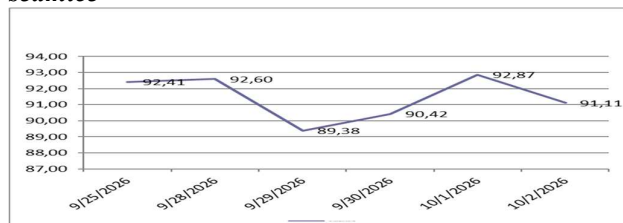
Sredinom sedmice je cijena nafte ponovo povećana nakon što je tanker pogođen neidentifikovanim projektilom u Hormuškom moreuzu. Predsjednik Trump je odustao od prijedloga zabrane izvoza dizela iz SAD, upozoravajući da bi ograničenja mogla povećati cijene benzina. Ministar energetike Wright rekao je da bi Europa mogla osloboditi zalihe dizela kako bi ublažila pritisak na tržište.

U četvrtak je cijena nafte nastavila rasti zbog odluke da kineske rafinerije obustave izvoz goriva za oktobar kako bi zaštitile domaće zalihe i osigurale unutrašnje tržište. Ova odluka je izazvala strah od dodatnog smanjenja ponude na globalnom nivou.

U petak je cijena ovog energenta smanjena zbog izvještaja da Europska unija razmatra puštanje u promet dodatnih strateških zaliha dizela i sirove nafte. Zemlje G7 dogovorile su oslobađanje 100 miliona barela nafte i derivata iz strateških rezervi tokom četiri mjeseca, sa „značajnim“ puštanjem dizela u prvih 20 dana.

Cijena jednog barela nafte na kraju sedmice je iznosila 91,11 USD (EUR 80,95), a što predstavlja smanjenje od 1,41% na sedmičnom nivou.

Grafikon 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Cijena jedne fine unce zlata je na otvaranju tržišta u ponedjeljak iznosila 4.284,81 USD (EUR 3.761,57).

Na početku sedmice je cijena ovog plemenitog metala smanjena jer je rast cijena nafte pojačao zabrinutost zbog inflacije i očekivanja strože monetarne politike Fed. Dodatni pritisak predstavljali su jačanje USD i rast prinosa na američke državne obveznice.

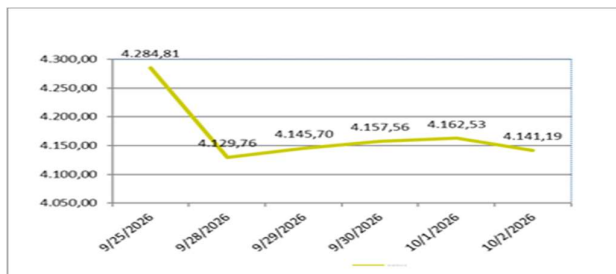
U utorak je cijena zlata blago povećana. Slabiji ekonomski podaci iz SAD i smanjenje cijene nafte su pozitivno uticali na cijenu zlata, koja nije bilježila značajnije promjene i kretala se u vrlo uskom rasponu. Sredinom sedmice je zabilježeno blago povećanje cijene. Investicijski fondovi kojima se trguje na berzi su povećali svoje zalihe zlata peti dan zaredom, dodavši 143.200 unci i podigavši ukupne zalihe na 100,9 miliona unci, što je najviši nivo od augusta 2022. godine.

U četvrtak je nastavljen rast cijene zlata. Viši prinosi na američke državne obveznice izvršili su pritisak na cijenu zlata koje ne donosi kamatu, pri čemu je prinos na desetogodišnje obveznice nakratko dostigao 5,34%, što je najviši nivo od 2002. godine, dok se prinos na tridesetogodišnje obveznice približio nivou od 5,67%. Ipak, podršku cijeni pružila je potražnja za sigurnim utočištem, podstaknuta globalnom rasprodajom obveznica, povišenim cijenama nafte i tenzijama na Bliskom istoku.

Na kraju sedmice cijena ovog plemenitog metala je blago smanjena.

Cijena jedne fine unce zlata je na kraju sedmice iznosila 4.141,19 USD (EUR 3.679,42), što predstavlja smanjenje od 3,35% na sedmičnom nivou.

Grafikon 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na osnovu njih.